

Včasná diagnóza je pro nemoc klíčová

Lidé, v jejichž rodině se revmatoidní artritida vyskytuje, by měli být mnohem vnímavější k možným počátečním příznakům tohoto onemocnění, říká Jana Křížková, předsedkyně klubu Revma Liga Jihlava.

■ Veronika Dawidowicz

Jaký je rozdíl mezi revmatoidní artritidou (RA) a artrózou?

Rozdíl mezi nimi je. Je i často zaměňován. Artróza je tzv. degenerativní poškození kloubů a RA je systémové autoimunitní a zánětlivé onemocnění.

Co je tedy revmatoidní artritida?

Chronické, zánětlivé autoimunitní onemocnění. Pro zjednodušení to znamená, že vlastní imunitní buňky útočí na vlastní tělo. V kloubu pak probíhá zánětlivý proces a stává se tak chronickým a velmi bolestivým onemocněním.

RA postihuje především klouby, ale protože je to systémové onemocnění, může zasáhnout i oči, plíce, srdce, ledviny a kůži. V populaci je evidováno kolem 1 % nemocných RA a až třikrát více se objevuje u žen než u mužů.

Objevuje se kolem 40. až 50. věku života. Nejsou výjimkou i malé děti, které onemocní. Té se pak říká juvenilní idiopatická artritida.

Jaké jsou první příznaky?

Prvním příznakem a typický pro RA je bolest a otok kloubů, zejména na rukou. Projevuje se ranní ztuhlostí, klidovou bolestí, únavou, někdy zvýšenou teplotou i úbytkem váhy. Začátky se podobají obyčejné chřipce.

V případě, že opravdu člověk pozoruje tyto příznaky delší dobu, co dělat jako první?

Pokud potíže přetrvávají delší dobu, vrací se, je třeba

MÍSTOPŘEDSEDKYNĚ jihlavského klubu pacientské organizace Revma Liga ČR Jana Křížková zanechává otisk své ruky na plátně příležitosti Světového dne artritidy. Foto: archiv JK

ba zpozornět a následně konzultovat s obvodním lékařem.

Revmatické onemocnění je třeba co nejdříve diagnostikovat a nasadit účinnou léčbu zabraňující postupné destrukci kloubů a omezení hybnosti kloubů. Včasná diagnóza je klíčová!

Bohužel máme málo revmatologů a špatně rozložené. Zvláště na Vysočině se potýkáme s jejich značným nedostatkem. Čekací doba pro přijetí je velmi dlouhá. Existují však ambulance pro časnou revmatoidní artritidu, kde se dostane primární péče.

Dá se revmatoidní artritida vyléčit?

Bohužel nedá. Díky biologické léčbě se ale zlepšila prognóza pacientů. Cílem je zbrzdit a dostat aktivitu nemoci do spánku neboli remise. Léčba RA je doživotní a kromě léků a biologické léčby vyžaduje také důslednou rehabilitaci a úpravu životního stylu.

Pokud dojde k destrukci kloubů, je to stav nevratný a obvykle se problém řeší chirurgicky. Při aktivní

nemoci bývá pro pacienta často problém zvládnout běžné činnosti jako se obléci, připravit si jídlo, dojít si na toaletu apod. Je většinou odkázán na pomoc jiných. V horším případě se stává invalidním.

Je tato nemoc dědičná?

Při vzniku RA hraje svou roli dědičnost. Vliv dědičnosti ovšem v tomto případě není přímočarý, a i pokud revmatoidní artritidou trpí například některý z rodičů, mohou být jejich děti zcela zdravé.

Na druhou stranu přítomnost revmatoidní artritidy u někoho z blízkých příbuzných skutečně zvyšuje riziko vzniku onemocnění, a to až čtyřikrát.

Proto by všichni lidé, v jejichž rodině se revmatoidní artritida vyskytuje, měli být mnohem vnímavější k možným počátečním příznakům tohoto onemocnění.

Jsou nějaké rizikové faktory, které mohou nemoc podpořit?

Prokázaným rizikovým faktorem je kouření. Dále obezita, která urychluje degeneraci kloubů a představuje pro ně velkou zátěž.

Naopak, co kloubům prospívá, je přiměřený pohyb. Jedním z nejpřirozenějších pohybů je chůze. Pokud chcete své klouby šetřit, zvolte vždy raději trasu po lesní cestě bez zbytečných otřesů. Vhodné jsou cvičební sestavy určené speciálně pro revmatiky.

Kde mohou lidé získat podrobnější informace o RA?

Naštěstí existuje patientská organizace Revma Liga ČR. Aktivně pomáhá pacientům a jejich rodinám a má po republice několik klubů. Jeden máme i my v Jihlavě a jsem za něj moc ráda. Pravidelně se scházíme na kávu, podnikáme dle možností vycházky, jdeme do kina a podobně. Najdete nás na Facebookové skupině Revma Liga Jihlava nebo pro bližší informace můžete napsat na e-mail jihlava@revmaliga.cz.

KÖMMERLING 76 MD

Ušetřete s našimi okny za energie!

AKCE

25% energetická sleva
na PVC okna s izolačními trojskly

Česká okna, dveře a zimní zahrady
s dlouholetou tradicí vlastní výroby

Jihlava | Tř. Legionářů 1471/15, PSČ 586 01 | tel.: 567 313 615/6 | jihlava@ham.cz
Třebíč | Soukopova 3, PSČ 674 01 | tel.: 568 848 757 | trebic@ham.cz
H&M spol. s r.o. | www.ham.cz

Akce platí do 30. 11. 2022.